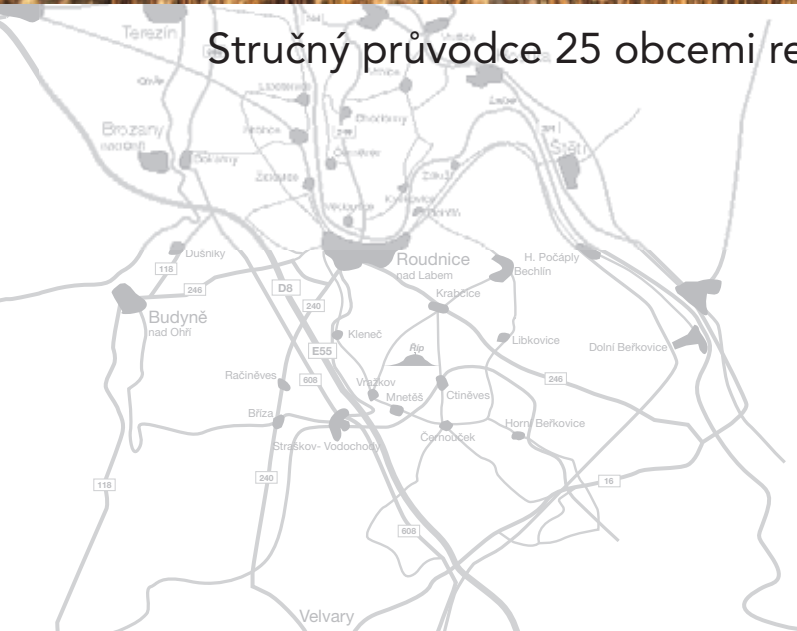

PODŘIPSKO

Stručný průvodce 25 obcemi regionu

Litoměřice

Lovosice

Terezín

Polepy

Hoštka

Ohře

Brozany
nad Ohří

Labe

Libotenice

Lounky

Vrbice

Svařenice

Vrutice

Mastířovice

Chodouny

Vetlá

Hrobce

Rohatce

Židovice

Černěves

Záluží

Kozlovice

Vědomice

Kyskovice

Dobříň

Dušníky

Roudnice
nad Labem

H. Počápy
Bechlín

Budyně
nad Ohří

Krabčice

Vesce

Rovné

Libkovice

Kloneč

Říp

Račiněves

Vražkov

Mnetěš

Ctiněves

Bříza

Straškov-Vodochody

Černouček

Horní Beřkovice

Velvary

SVAZEK OBCÍ PODŘIPSKO

Svazek obcí Podřipsko vznikl v roce 2004 transformací původního mikroregionu Podřipsko, zahrnujícího několik obcí na jihu regionu. Představitelé zúčastněných obcí chtěli tento mikroregion rozšířit i na další obce tak, aby nová organizace mohla účinněji přispívat k regionálnímu rozvoji.

Smyslem vytvoření Svazku obcí Podřipsko byla koordinace aktivit směřujících ke komplexnímu rozvoji regionu a prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem každou účastnickou obec. Cílem svazku bylo vytvoření atraktivního regionu pod Řípem, který nabízí svým obyvatelům optimální podmínky pro bydlení, práci i volný čas a je díky svému historickému bohatství a vyvážené turistické infrastruktuře zajímavým cílem pro návštěvníky. Prioritními oblastmi bylo: posílení ekonomického potenciálu oblasti, zajištění kompletní technické infrastruktury, rozvoj turistiky, transformace zemědělství s důrazem na tvorbu krajiny.

Svazek obcí Podřipsko byl ustaven jako dobrovolný svazek obcí podle § 49 zákona 128/2000 Sb. „za účelem ochrany a prosazování společných zájmů“. Byl realizován zejména v hranicích správního obvodu obce s rozšířenou působností Roudnice n. L., zapojilo se do něho 25 obcí, včetně města Roudnice nad Labem.

Svazek obcí realizoval několik společných projektů, včetně vypracování regionálního strategického rozvojového dokumentu.

Vážení,

dostává se Vám do rukou brožura regionu Podřipska, kterou vydává Svazek obcí Podřipsko s finanční podporou Ústeckého kraje. Účelem této brožury je ve stručnosti informovat návštěvníky regionu o členských obcích Podřipska. Vaší návštěvou objevíte, že i malé obce mají bohatou historii, památky a zajímavosti.

Vladimír Urban

předseda Svazku obcí Podřipsko
místostarosta města Roudnice n. L.

Roudnice nad Labem

Sloup se sochou sv. Vavřínce

Pohled na Karlovo náměstí
se sochou sv. Vojtěcha a zámek

Roudnice nad Labem

Hláška

Roudnice nad Labem leží v severozápadních Čechách v Ústeckém kraji. Rozprostírá se na levém břehu řeky Labe v úrodné Polabské nížině.

Dominantu okolní krajiny tvoří osamělá čedičová hora Říp (459 m. n. m.) s románskou rotundou sv. Jiří. První písemné zmínky o Roudnici pocházejí z druhé poloviny 12. století. Jméno původní osady Růdnice či Rudenice bylo odvozeno od železitého pramene, zvaného rudnice, který do současnosti vytéká nedaleko kostela. Rozkvět města nastal v době působení pražského biskupa Jana IV. z Dražic (1301 - 1343), kdy byl založen augustiniánský klášter a kamenný most přes Labe. Za arcibiskupa Jana Očka z Vlašimi bylo založeno v roce 1378 Nové Město roudnické. Doba mezi koncem husitství a počátkem 17. století se vyznačuje častým střídáním světských držitelů. Nejvýznamnější z nich byli na konci 16. století Rožmberkové. V roce 1603 nastupují v Roudnici Lobkowiczové, s nimiž je spojena historie nové doby.

Od konce 19. století probíhala proměna Roudnice nad Labem na moderní město, které bylo vždy významným hospodářským, společenským a kulturním centrem Podřipska. Je střediskem zemědělské a ovocnářské oblasti. Rozvíjí se zde průmysl chemický, strojírenský, dřevozpracující a potravinářský.

• Památky, zajímavosti:

Kratochvílova rozhledna

Rozhledna z roku 1934 je příkladem funkcionalistické architektury meziválečného období, projektantem

byl architekt Otakar Štěpánek. Pamětní deska připomíná setkání Václava Kratochvíla, významnou osobnost Podřipska v 19. století.

Kaple sv. Viléma a kaple sv. Josefa

Na místě popraviště byla vystavěna v letech 1726 - 1728 kaple sv. Viléma. Stavitel Octavio Broggio vybudoval modlitebnu obdélníkového půdorysu s dynamicky prohnutým průčelím. Interiér s presbyteriem a s dřevěným oltářem zdobí v klenbě fresky od Václava Vavřince Rainera. Barokní kaple sv. Josefa byla vystavěna v letech 1767 až 1777. Je vyzdobena malbou čtyř evangelistů a figurální kompozicí znázorňující Zasnoubení Panny Marie a Útěk do Egypta.

Radnice

Pseudorenesanční radnice byla postavena na místě dvou středověkých domů v roce 1869 podle projektu stavitele Kuželovského. Přístavba radnice, dům č. p. 22, je z let 1899-1900. Fasádu domu navrhl Alois Samohrd a fresky provedl L. Novák.

Zámek a románský hrad

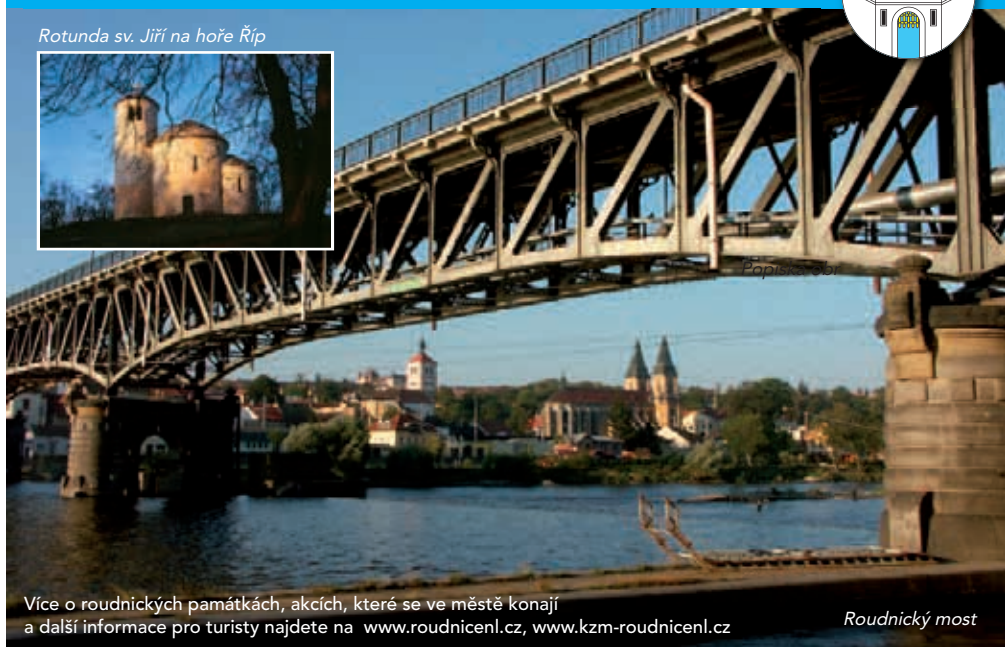
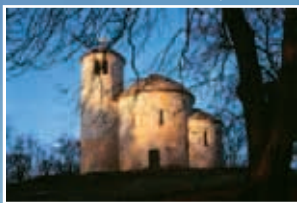
Pražští biskupové nechali koncem 12. století vystavět na skalnatém ostrohu nad řekou románský hrad, který byl rozšířen v období gotiky. V 16. století přistavěno renesanční křídlo a počátkem 17. století celý komplex doplněn.

Na místě hradu byl v letech 1652 - 1684 vybudován Václavem Eusebiusem z Lobkowicz barokní zámek. Na vybudování se podíleli významní italsí architekti,

Roudnice nad Labem

Rotunda sv. Jiří na hoře Říp

Více o roudnických památkách, akcích, které se ve městě konají a další informace pro turisty najdete na www.roudnicenl.cz, www.kzm-roudnicenl.cz

Roudnický most

především Antonio Porta. Zámek byl centrem prosperujícího panství a významným kulturním střediskem. Od II. světové války sloužil zámek jako kasárna německé armády, později české. Až do roku 2009 zde sídlila vojenská hudební škola.

Most a socha Čechie

První roudnický most přes Labe nechal v letech 1333 až 1340 vystavět biskup Jan IV. z Dražic a byl jedním z prvních kamenných mostů u nás. Za třicetileté války byl těžce poškozen. Až počátkem 20. století byl postaven nový most, spolu s úpravou řeky, úpravami předmostí, umístěny pamětní desky, vztyčena socha Čechie a českého lva, symbolizující postavení Roudnice na národnostní česko-německé hranici.

Chrám Narození Panny Marie, Augustiniánský klášter

Klášter založil pro nový řád augustiniánských kanovníků biskup Jan IV. z Dražic. Základní kámen položen roku 1333. Klášterní komplex je tvořen chrámem Narození Panny Marie a budovou vlastního konventu. Klášterní kostel Narození Panny Marie je typickou stavbou české gotiky první poloviny 14. století. Má podobu basilikálního trojlodí s bohatě vysvětlavěným kněžištěm. Sakristii tvoří upravený, původně románský kostelík. V letech 1725 až 1734 došlo k přestavbě, při které architekt Octavio Broggio vtiskl chrámu novou, barokně gotickou tvář. Klenba hlavní lodi byla snížena, průčelí stavby prošlo poměrně zásadní proměnou, když bylo doplněno dvojicí věží.

Hlásk

Věž je jediným dochovaným pozůstatkem opevnění

nejstarší části města. Věž přechala středověké válečné konflikty, vážně byla poškozena při velkém požáru města v roce 1665. V 18. století byla rekonstruována a upravena pro nový účel – vodojem pro kašnu na Husově náměstí.

Starý židovský hřbitov

Židovské osídlení v Roudnici se datuje již od středověku. Zdejší Židé sídlili na jih od zámku, na Koňském trhu, kde byl první židovský hřbitov. Stavba kapucinského kláštera na počátku 17. století si vynutila jejich přestěhování do prostoru ulic Třebízského a Havlíčkova. Zbudována synagoga, škola, špitál i nový hřbitov, na který byly přestěhovány některé náhroby z původního hřbitova.

• Další informace:

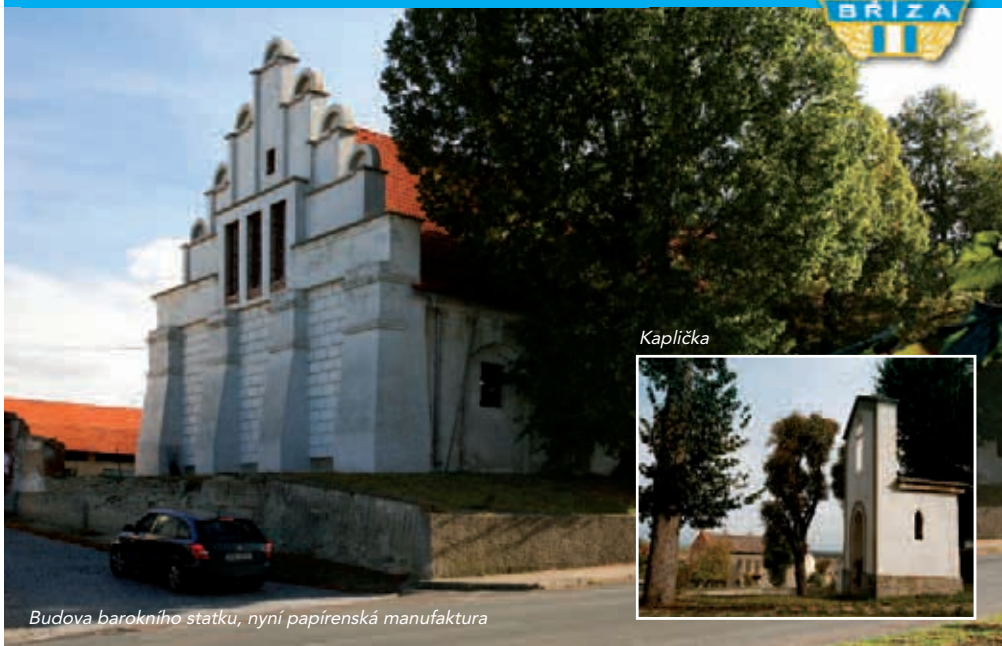
- Dnes má město 13 362 obyvatel, kteří žijí na rozloze 16,6716 km². Ve městě sídlí orgány státní správy, Podřipská nemocnice s poliklinikou, Gymnázium, SOŠ, VOŠ, Městská knihovna Ervina Špindlera, Galerie moderního umění, Podřipské muzeum, zimní stadion, plavecký bazén, letiště...

• Firmy ve městě:

Meva a.s., Mevatec s.r.o., Glazura s.r.o., Zinkovna Roudnice n. L., s.r.o., Procházka Maso-Uzeniny, spol. s r.o., Johnson Controls Automobily součástky, k.s.

• Pohostinství:

Hotel Vavřinec, Pizzerie Koruna, restaurace Legenda, Zámecká restaurace, Monaco, Restaurace Pod Hláskou, U Petráčků, různá občerstvení.

Kaplička

Budova barokního statku, nyní papírenská manufaktura

Obec Bříza leží v řípské tabuli jižně od Roudnice nad Labem v nadmořské výšce 240 m. Dokladem o historickém osídlení místa, kde se dnes obec Bříza rozkládá, je objev z roku 1911 starého pohřebiště.

Bylo zde nalezeno 30 koster a různé bronzové předměty (kruhy, náušnice, apod.). Stáří nálezu bylo odhadnuto na 800 let. Název obce pochází od místa, kde byla původní osada založena, a to v březovém háji. Původní název byl Břízi, ale postupem času se změnil na současný Bříza. V 11. století ves patřila panským knížatům. Odtud pochází také první písemná zmínka o obci Bříza, a to když český kníže Spytihněv věnoval kolem roku 1057 obec kostelu svatého Štěpána v Litoměřicích.

Za krále Václava I. roku 1232 byl v Praze založen řád Templářů, který získal některé statky v Čechách, mezi nimiž byla i Bříza a sousední Vodochody. Další písemná zmínka z historie se datuje k roku 1294, když byla obec prodána řádem Templářů pražskému biskupovi Tobiašovi za 220 hřiven stříbra. Z let 1371-1377 pochází zmínka o šlechticích pocházejícím z Břízy, a to o vladykovi Jetřichovi z Břízy. Další zmínka o šlechticích pocházejícím z Břízy je z roku 1590. Vladyka Jeroným Makovský z Břízy byl zapleten do vzpoury proti císaři Rudolfo II., za což mu byl zkonfiskován celý majetek. Později byla osada Bříza spolu s jinými obcemi prodána paní Polyxeně z Lobkovic a stala se součástí roudnického panství.

• Památky, zajímavosti:

V dolní části obci se nachází památný strom a kaplička.

Historické jádro obce tvoří velká historická usedlost, dnes sídlo papírenské manufaktury Bohemia Paper s.r.o. a tiskárny Jan Petr Obr.

Z roku 1907, kdy obec trpěla suchem, také pochází nová studna, zřízená na návisi.

Zde se voda čerpala z hloubky 72 m. Voda se čerpala tzv. žentourem do přistavených voznic a poté rozvázela po obci. Začátkem 20. století byla Bříza dosti rozvinutou a bohatou obcí. Bohatství obce dokazuje i to, že se zde nacházelo velké množství statků.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 406 obyvatel.

- Celková výměra pozemků obce činí 778,24 hektarů.

- V obci je obecní úřad.

• Firmy v obci:

Papírenská manufaktura Bohemia Paper s.r.o., tiskárny Jan Petr Obr.

Památné stromy ve Ctiněvsi a kostel

Ctiněves je malá členitá vesnice se specifickou architekturou, ležící v blízkosti hory Říp s přilehlými stráněmi porostů, polí a travnatých ploch. Historicky je osada Ctiněves velmi stará, ale první prokazatelné paměti jsou až z počátku 14. století, z roku 1318. Podle písemných záznamů uvedených v kronikách Kosmově, či Dalimilově byla osada založena na místě hrobu praotce Čecha a vesnici bylo dáno jméno „Ctiňoves“.

• Památky, zajímavosti:

Dominantou obce je románský kostel svatého Matouše ze 13. století s přilehlým hřbitovem. V kryptě kostela by mělo být pochováno celkem 8 členů rodiny Zapských. Na stěnách kostela se dochovaly staré náhrobky s reliéfy. Tato významná kulturní památka se váže na události příchodu praotce Čecha i Mistra Jana Husa. U příležitosti upálení Jana Husa bylo podle pověsti vysázeno pět stromů, ze kterých se dochovaly jeden kaštan a lípa. Oba dva stromy byly v roce 2009 vyhlášeny za památné stromy. Na svazích kolem hřbitova jsou vzrostlé břízy. Pod hřbitovem je Pomník padlých ve světové válce 1914 – 1918, tento byl odhalen v roce 1929.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 bylo v obci Ctiněves 304 obyvatel, kteří bydlí v rodinných domech, velkou částí zástavby jsou rekreační chalupy. Přes obec vedou turistické trasy, Středočeské koňské stezky, zejména na horu Říp.

- Je zde dobrá dopravní obslužnost, vlakem i autobusem. Obec je napojena na veřejný vodovod, plynovod a kanalizaci, která byly dokončena v roce 2008.

- Celková výměra pozemků obce je 548 ha zemědělské půdy a ostatních ploch.

- V obci Ctiněves je obecní úřad.

• Firmy v obci:

V dřívějších dobách se obyvatelé zabývali převážně zemědělstvím, dnes jsou zde dva soukromí zemědělci, několik soukromých firem, jako je vodoinstalatérství, topenářství, podlahářství, zednictví, elektropráce a klempířství.

• Pohostinství:

Pohostinství „U Praotce Čecha“, soukromá prodejna smíšeného zboží.

Památník obětem 1. sv. války

Kostel Sv. Prokopa

Obec Černěves se nachází v okrese Litoměřice asi 4 km severně od města Roudnice nad Labem v nadmořské výšce 153 m na pravém břehu řeky Labe.

Jedna z teorií o původu názvu obce říká, že původní název obce zněl Čermněves, což znamená červená ves. Název vesnice se odvozuje od načervenalé barvy kůry borovic v okolních lesích.

Vesnice má zachovaný historický půdorys - jedná se o ulicovou zástavbu směřující severojižně na kostel sv. Prokopa, kde se ulice rozdvíjí a stejně tak v severní části, kde stojí původně zemědělská stavení dvorcového typu. Rozvoj obce se v posledních letech soustředil do severní části zastavěného území, kde stojí moderní izolované rodinné domy stavěné od konce 19. století. V severní části obce je pastvina pro výběh koní.

Katastr obce byl osídlen již v době kamenné, což je doloženo nálezem žárových hrobů. První písemné zmínky o obci jsou z roku 1273 v listině papeže Řehoře X. 15. 5. 1273 potvrdil papež klášteru v Doksaněch držení statků, půdy a majetku – mezi vesnicemi je jmenovaná i ta jménem Chirnowicz.

• Památky, zajímavosti:

Na jižním okraji vsi na zvýšeném ohrazeném bývalém hřbitově stojí kostel Sv. Prokopa - obdélníková loď je původem románská. Čtyřboký presbytář a severní sakristie jsou raně gotické ze 13. století. V ose západního průčelí stojí novější čtyřboká věž. Fasáda je

empírová se zbytky pásové rustiky v omítce, s půlkruhovými okny a pilastry na horním patře věže. V lodi je plochý strop a v presbytáři je křížová klenba z konce 15. stol.

V lužním lese v katastru obce, který je dochovanou částí původního labského lužního lesa, stojí památný strom „Král Luhu“. Jedná se o velice starý dub letní (*Quercus robur*) - rozložitý strom s nepravidelnou korunou a křivolakými větvemi. Strom je chráněn státem.

Obec leží v úrodné nížině na pravém břehu Labe. V korytě řeky Labe jsou vyvinuté stabilní ostrovy a slepé rameno.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 222 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 454 ha, z toho zemědělská půda 247 ha, lesní plocha 155 ha, vodní plocha 23 ha.
- V obci je obecní úřad, Tělovýchovná jednota Černěves.

• Firmy v obci:

Jaroslav Derynk – oprava kol, Jiří Dyrnk – samostatně hospodařící rolník, Stanislava Husáková – výroba kremrolí a drobní živnostníci

• Pohostinství:

Hospoda na návsi, obchod na návsi.

Černouček

Kostel sv. Bartoloměje

Černouček je obec starobylého původu. Nachází se na jihovýchodní hranici okresu Litoměřice, vzdálená asi 3 km od hory Říp a směrem k ní se prostírají lány polí. Z druhé strany se prostírají lesy až k obci Horní Beřkovice.

Zdejší archeologické nálezy pocházejí z pozdní doby kamenné, to znamená zhruba z období r. 3000 před našim letopočtem. První historicky dochované zprávy o této obci se vztahují k rokům 1100 až 1107, kdy ji šlechtic Nemoj daroval Vyšehradské kapitule. Později se Černouček stává součástí biskupského a nakonec arcibiskupského statku Roudnice nad Labem, s kterým se po husitských válkách dostává do světského majetku. Od konce 16. století zůstává součástí velkého podřípského knížectví Lobkovického.

• Památky, zajímavosti:

Na návsi se na bývalém hřbitově nachází pozdně barokní kostel svatého Bartoloměje. Stavba je charakteristická tím, že má vnitřní dělení na Podřípsku nezvyklé a téměř ojedinělé. Spolu se špitální kaplí Svatého Josefa v Roudnici n. L. je tento chrám poslední kopulovou stavbou Podřípska. Před branou kostela stojí socha svatého Jana Nepomuckého, která vede malého chlapce. Dílo pochází z 18. století. Ke kostelu patří fara empírového slohu s klenutou branou s přímou římsou.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci trvale přihlášených 299 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 372 ha z toho je 240 ha zemědělské půdy a 114 ha lesa.
- V obci je obecní úřad, vodovod, plynovod, kanalizace a nyní se provádí rekonstrukce návsi.

• Firmy v obci:

Dřevařství Černý.

• Pohostinství:

Hospoda a obchod ve vlastnictví obce, které provozují nájemci.

Socha sv. Jana Nepomuckého

Doksany

Kláster

Studna

Doksany jsou obec v Ústeckém kraji na pravém břehu Ohře, 9 km jižně od Litoměřic a 7 km severozápadně od Roudnice nad Labem. Leží dvacet minut jízdy autem od Prahy, půl hodiny od Ústí nad Labem.

• Památky, zajímavosti:

Dominantou obce je rozsáhlý klášterní areál řádu premonstrátů z roku 1141, který založil kníže Vladislav II. s chotí Gertrudou. Vzdělávala se zde i dcera krále Přemysla Otakara I., svatá Anežka Česká (1205-1282). Krypta pod západní částí chrámu je jedním z nejpůsobivějších míst celého památkového komplexu. Při její návštěvě se ocitáme v románském prostředí 12.-13. století. Koncem 17. století začala velkorysá přestavba areálu, který dnes patří k nejpozoruhodnějším barokním památkám v Čechách.

Za vlády Josefa II. byl roku 1782 klášter zrušen a přeměněn na zámek, jehož součástí je krásná zámecká zahrada, se vzácnými památnými stromy.

Zajímavé je i blízké okolí Doksan. V lužním lese najdete několik ohrožených druhů živočichů a vzácných rostlin. V létě můžete využít možnost koupání v nedaleké řece Ohři.

Je zde několik zajímavých rybářských lokalit, o které se stará místní rybářská organizace.

K Doksanům neodmyslitelně patří i klimatologická observatoř ČHMÚ, kterou navštěvuje převážně školní mládež.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 365 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 311 ha.
- V obci je obecní úřad, pošta a mateřská škola.

• Firmy v obci:

DBH s.r.o. Truhlářství, ElectroEngineering - průmyslová automatizace, FeEltech s. r. o. - výroba rozvaděčů, Ložiska - prodej ložisek, Ampra a. s.

• Pohostinství:

Pod zámekem.

Vstup do areálu kláštera

Interiérová výzdoba

Dobříň leží v dolině mezi dvěma dopravními tepnami – řekou Labe a železnicí Praha – Děčín, asi 3 km od Roudnice n. L. Z tohoto polohopisu a staročeského slova – debř – dvůr stojí v debři, dolině, údolí, mohlo být odvozeno naše jméno. Původní názvy naší obce jsou: „Dobern, Dobren, Dobrznye, Dobřeň, Dobrzin, Dobřin, Dobřín.“ Nakonec v důsledku změkčování v našem století se ustálil název – Dobříň.

Minulost nás spojuje s vyšehradským kostelem v Praze již v roce 1294. Od tohoto záznamu je datována první písemná zmínka o Dobříně, která dále říká, že král Václav II. připojil naši obec k roudnickému románskému hradu pražských biskupů a arcibiskupů. Dalším majitelem Dobříně byl Vilém z Rožmberka. Jeho manželka Polyxena, vdova, si vzala za manžela Zdeňka Popela z Lobkovic. Teprve v roce 1849 přešla úřední podřízenost z rodu Lobkoviců na soudní okres Roudnice n.L., Okresní hejtmanský Mělník.

• Památky, zajímavosti:

V přilehlém háji roste chráněná rostlina sněženka předjarní, jejíž bílé kvítky ve statisících vítají každoročně jaro. Záhy nato rozkvetou pod staletými duby bílořalová kvítka dyminivky duté. Říkáme jí lidově podražec.

Na opačné straně obce se nachází na malé vyvýšenině osada Kalešov, kterou obklopují velké rozlehlé ovocné sady a vlnící se lány obilí.

Významným domem v obci je statek č. p. 4, kde se narodil 8. 7. 1891 český básník Josef Hora. Pozornosti neujde vila č. p. 118, kterou postavil v 30. letech stavitel Beno Kabát pro svoji dceru, pražskou herečku Zitu Kabátovou.

Po těžbě štěrkopísku zde vznikla velká vodní plocha, kterou všichni na Roudnicku využívají ke koupání, rybaření a vodním sportům. Za zmínku stojí i aktivní fotbalový klub TJ Chemička Dobříň, malá posilovna.

Usilujeme o to, abychom si zde vytvořili krásný domov ve vzájemné úctě a porozumění.

• Další informace:

- Obec Dobříň má 206 domů a 539 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 799 ha, 161 ha zemědělské půdy a 103 ha lesa.
- V obci je obecní úřad, stanice civilní obrany, dětské a sportovní hřiště, kulturní areál „V Zátíší“.

• Firmy v obci:

Na našem katastru se těží štěrkopísek, vyrábí keramické frity, balí potraviny a zpracovává maso. Najdete u nás i farmu masných králíků s vývozem do zahraničí.

• Pohostinství:

Hostinec a obchod - potraviny.

Kaplička

Obec Dušníky leží asi 5 km od Roudnice n. L. První záznam pochází z roku 1226. Protože vznikla na zádušním pozemku, byla pojmenována - Zádušníky. Obec Dušníky, znamená ves dušníků, v níž žili Dušníci-poddaní na pozemku zádušním.

Dušníky původně patřily knížatům českým současně s panstvím budyňským. Při založení kláštera doksanského roku 1141 daroval král Vladislav tomuto polovinu Dušníků a to statky dolní. Horní strana se dvorem panským, zvaným Náprava, přecházela v držení různých vladických rodin. Ve válkách husitských pozbyl klášter také Dušníky, toho času ztratil většinu svých osad, kterých si sousedící páni buď přivlastnili, nebo králem Zikmundem a Jiřím z Poděbrad těmto zastaveny byly. Ku konci XV. a začátkem XVI. století patřila horní část Dušníků pánům Ilburkům z Charvátců, napotom kolem roku 1535 Hradu pražskému, 1580 pak panu Štauchoviz Chlumu.

V XVII. století patřila horní část Dušníky Dorotě Smrčkové, která 12. 3. 1658 prodává smlouvou ves Dušníky Cyrilu Norbertu Hofmanovi, proboštu kláštera doksanského. Stav této osady byl po třicetileté válce velmi zubožený. Tehdy bylo v Dušníchách 12 usedlíků, patřících ke klášteru, dvě hospody.

Ve válkách napoleonských 1804 - 1813 byl ve dvoře zřízen špitál pro raněné vojíny a současně též hřbitov

patřící ke statku Novotných. Na tomto místě při cestě do Nížeboh byla zřízena kaplička. Roku 1832 řádila v obci cholera, na kterou zemřelo 21 osob. Na konci 18. století byla zřízena v Dušníchách pokoutní škola. V roce 1911 podalo dušnické obecní zastupitelstvo žádost o zřízení místní školy. Vyučování v nově postavené škole začalo 1. 1. 1914.

• Památky, zajímavosti:

V obci jsou památkově chráněné domy č. p 2 a 3, především pro svou původní fasádu.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 316 obyvatel.

- Celková výměra pozemků obce je 428 ha, z toho je 353 zemědělská půda a 20 ha lesa.

- V obci je obecní úřad, mateřská škola, knihovna, hasičská zbrojnice, sportovní areál, dětské hřiště.

• Firmy v obci:

Družstvo Kluk Dušníky, Velkoobchod elektro Zof, Truhlářství, Bussines Compas s.r.o.

• Pohostinství:

Restaurace „U Dina“, Koloniál u Hodíků.

Horní Beřkovice

Základní škola

Psychiatrická léčebna

Rybník

Obec se nachází 12 km jihovýchodně od Roudnice nad Labem na okraji okresu Litoměřice.

První písemná zpráva se zachovala z roku 1344, ale podle pověstí se jedná o prastarou slovanskou dědinu, založenou v 9. století praotcem Pšovany jménem Beš, po kterém prý dostala jméno Beškovice. Takto se jmenovala až do konce 16. století, kdy se začala psát Hoření, později Horní Beřkovice. Neoddělitelnou součástí obce je zdejší psychiatrická léčebna, která se nachází v barokní zámecké budově a v přilehlých pavilonech. Tento zámek byl vybudován v letech 1738 - 1756 hrabětem Adamem Františkem Hartigem. Poslední majitel, velkostatkář Josef Černý, prodal zámek v r. 1889 Zemskému úřadu země Čechy, který je v něm r. 1890 zřídil Zemský ústav pro choromyslné. Jeho součástí je rozsáhlý park, který byl na počátku 19. století upraven v anglickém stylu.

Další dominantou obce je budova základní školy, postavená v roce 1912. V současné době do ní kromě místních dětí dojíždějí žáci z Ctiněvse, Černoučku, Kostomlat pod Řípem a Libkovic pod Řípem od 1. do 9. třídy.

K rozkvětu obce a zlepšení životního prostředí přispělo vybudování plynofikace a kanalizace, včetně čistírny odpadních vod. Vzhledem ke klidnému prostředí a snadné dosažitelnosti z hlavního města se obec stává i vyhledávaným místem chalupářů.

• Památky, zajímavosti:

Psychiatrická léčebna v Horních Beřkovicích byla založena v roce 1891. Postupně byla vybudována řada pavilonů s počtem lůžek 1000. V osmdesátých letech min. století došlo k postupné reprofilizaci lůžek a snižování jejich počtu, což vedlo ke zkvalitňování péče o nemocné. V současné době je celkový počet lůžek v léčebně 587, většina oddělení je po rekonstrukci. Spádová oblast léčebny je zhruba 1,5 milionu obyvatel a zahrnuje Ústecký kraj, část Libereckého a ze Středočeského okresy Mělník, Kladno. Po dohodě je možno na specializovaná oddělení přijímat i pacienty z jiných oblastí.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 933 obyvatel.

- Katastrální výměra je 5,09 km².

- Nadmořská výška 210 m.

- V obci je obecní úřad, pošta, mateřská škola, základní škola, zdravotní středisko - obvodní lékař, zubní a chirurgická ambulance.

• Firmy v obci:

Psychiatrická léčebna, gastronomické služby, penzion, autodílna, autoopravna, půjčovna autoprívěsů, elektroinstalatérství, instalatérství, stavební firma, truhlářství, realitní kancelář, ovocné školky, autoškola, kaděnictví, masáže.

• Pohostinství:

Pohostinství "U Židů", "Na Hřišti".

Hrobce - Rohatce

Rohatce - kostel Všech svatých

Kaplička v Hrobcích

Obec Hrobce s místní částí Rohatce leží 40 km severozápadně od Prahy směrem na Ústí nad Labem. Klidné prostředí obce ležící v blízkosti historického města Roudnice nad Labem je doplňováno blízkostí řeky Labe a výhledy na panorama Českého středohoří a památnou horu Říp.

První zmínka o Hrobcích je z roku 1238, kdy je jako držitel vsi připomínán Zbraslav z Miletína, významný šlechtic na dvoře krále Václava I., kde zastával úřad číšníka. Později se Hrobce staly majetkem pražského arcibiskupa a v roce 1390 součástí arcibiskupského panství Roudnice nad Labem. S tímto panstvím sdílely Hrobce další osudy až do konce roku 1850. Po roce 1948 bylo panství vyvlastněno státem Maxmiliánovi z Lobkowicz.

Rohatce mají své počátky odlišné od Hrobců. První zmínka o nich je v písemných pramenech z roku 1226, kdy král Přemysl Otakar I. potvrzoval klášteru v Doksaněch držení statků darovaných jeho otcem králem Vladislavem II. a s tím i tyto vsi: Doksany, Mury, Rohatce, Chvalín. Při doksanském klášteře zůstaly Rohatce až do roku 1436, kdy byly císařem Zikmundem zapsány obci města Litoměřice. Později zase patřily k doksanskému klášteru. Od něj byla ves a dvůr Rohatce přikoupeny v roce 1575 Vilémem z Rožmberka k Roudnici a další osud měla stejný jako Hrobce.

• Památky, zajímavosti:

Okolo roku 1744 byl v Rohatcích postaven kostel Všech svatých, který nahradil dřívější původem středověkou stavbu. Stavitelem byl významný barokní architekt, projektant a stavitel Oktavián Broggio z Litoměřic, autor mnoha staveb nejen v severních Čechách, ale i v Praze. Kostel Všech Svatých a selský dvůr č.p. 8, který stojí na návsi v Rohatcích, jsou památky chráněné státem.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 599 obyvatel.
- Hrobce leží 152 m n. m. a rozloha katastru je 149 ha.
- Rohatce leží 186 m n. m. a rozloha katastru je 591 ha.
- V obci je obecní úřad, pošta, mateřská škola, nádraží ČD v koridoru Praha-Drážďany, kulturní dům s pohostinstvím, veřejné knihovny s internetem a obchod s potravinami. Občané obce se organizují ve Sboru dobrovolných hasičů, Sportovním klubu Hrobce, Klubu Rohateckých baráčníků, Cyklobulfu Hrobce a Oddílu stolního tenisu.

• Firmy v obci:

V obci jsou stavební firmy, opravy osobních a nákladních automobilů, zámečnictví a sklady, prodejna PHM a dopravní společnosti. V obci podnikají i soukromí zemědělci a drobní živnostníci (malíři, topenáři, instalatéři).

• Pohostinství:

V Hrobcích je nově rekonstruovaný kulturní dům s pohostinstvím.

Chodouny - Lounky

Chodouny - Socha
sv. Jana Nepomuckého

Chodouny - Roubenka č. p. 15

Lounky - kostel sv. Mikuláše

Chodouny, s místní částí Lounky, je vesnice v dolním Polabí patřící do krajiny odedávna zvané „Zlatý prut země české“ a leží západní stranou při pravém břehu Labe. Na východní straně je obec lemovaná pruhem lesů, na severním obzoru se rýsuje nádherné panoráma „Českého středohoří“ a na jižní straně je vidět památná Hora Říp.

Obec Chodouny se poprvé připomíná v roce 1226 v listině krále Přemysla Otakara I. pro klášter v Doksaněch. O místní části Lounky se zmiňuje listina krále Vratislava vydaná okolo roku 1088 pro vyšehradskou kapitolu. Osídlení obce Chodouny a okolí jsou velmi staré. Svědčí o tom vykopávky v poloze zvané „Na Karkuli“ kde bylo nalezeno pohřebiště a zárovek keltské sídliště. Historicky jsou Lounky starší, zmiňují se již v 11. století, zatímco Chodouny jsou poprvé zaznamenány až v roce 1226.

• Památky, zajímavosti:

Nejdůležitější památkově chráněnou stavbou ze 14. století je kostel sv. Mikuláše a gotická osmihranná zvonice v Lounkách. Nejstarší část kostela pochází z první poloviny 14. století. V Chodounech je nejstarší částí obce čtvercová náves lemovaná starými zemědělskými usedlostmi. Lounky jsou typem nejstarších návesních forem ulicových vsí.

Další historické památky jsou kovový kříž s ozdobami na kamenném podstavci a ve stínu lípy u silnice směrem na Černěves je pozdně barokní kaplička.

Bývalý selský grunt s památkově chráněnou sušárnou chmele Lounky č. p.13 kde býval v přízemí hostinec. Typická pro tento dům a další usedlosti na Podřipsku byla tzv. „sluncová vrata“. V současné době existuje pouze jediný svědek této truhlářské řemeslné dovednosti. V obci Chodouny je dále památkově chráněn dům č. p. 15. a socha sv. Jana Nepomuckého.

Před Chodouny roste památkově chráněná borovice černá, stará více jak 200 let. Je vysoká 15 m a má obvod 303 cm.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 627 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 999 ha z toho je 628 ha zemědělské půdy a 257 ha lesa.
- V obci je obecní úřad, pošta, základní škola a mateřská škola, dětské hřiště Lounky, hasičská zbrojnice, fotbalové hřiště TJ Lounky Chodouny.

• Firmy v obci:

Výroba dýchacích přístrojů K+V Lounky, velkosklad s nápoji „Svoboda“, firma Frital s.r.o., zemědělská společnost INTEGRAZ s.r.o., dále v obci hospodaří soukromí zemědělci a ostatní firmy.

• Pohostinství:

Bistro u Trumpetky na cyklotrase Labská stezka, Stará hospoda v Chodounech, Hostinec u Květy v Lounkách, Hostinec na návsi v Chodounech, obchod potravin Lounky a obchod potravin Chodouny.

První zmínka o obci Kleneč je podle kronikáře Václava Hájka z Libočan. V této kronice se uvádí, že v roce 649 přišel na horu Říp praotec Čech a vystavěl sobě obydlí, které nazval Kleneč podle svého syna, který se jmenoval Kleň.

Písemně je však Kleneč uváděna až kolem roku 1530, kdy si Ambrož z Klenče bral za ženu dceru Prokopa Korouhevského z Rožné.

Vesnice je položena v údolí při potoce Čepel, západně od hory Říp a jižně od města Roudnice n. L. Katastrální rozloha je 585 ha. Na východní straně obce jsou stráně "Karfilát" (národní přírodní památka), kde roste vzácný endemit - Hvozdk píšečný český - jediný toho druhu na světě a na druhé straně nad hřištěm, roste chráněná rostlina Hlaváček jarní, který na jaře nádherně žlutě kvete a je vidět i na velkou vzdálenost.

Od roku 1929 je v obci vedena pamětní kronika, kterou založil řídící učitel Václav Chvapil a je podepsána tehdejší starostou panem Slabihoudkem. V této kronice jsou uváděny ve stručnosti nejdůležitější události, které se toho roku staly. Za zmínku stojí přehled o počtu obyvatel od roku 1850. Největší počet obyvatel byl asi v roce 1911, kdy v 94 domech žilo 668 obyvatel. V roce 2009 je v obci 195 rodinných domů a 450 obyvatel. Elektrifikace obce byla provedena v roce 1945. V dnešní době je po celé obci rozveden zemní plyn, vodovod, telefoní

přípojky, kanalizace a internet. Na obou koncích obce se stavějí nové rodinné domky.

• Památky, zajímavosti:

Historická památka je kovový kříž na kamenném podstavci u silnice. Celá obec je v druhém ochranném pásmu hory Říp.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 450 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 585 ha.
- V obci je obecní úřad. ZŠ a MŠ jsou využívány v Roudnici nad Labem nebo ve Vražkově.
- Zájmová činnost: dva nejstarší spolky: Podpůrný spolek Čech a DHS, dále SK Viktorie Kleneč a MS Podháj.
- Ve školní budově je Místní knihovna a Klub seniorů.

• Firmy v obci:

Největší firma v obci je truhlářství František Závorka. Další firmy jsou truhlářství Martin Jelínek, zámečnictví Jiří Burša, zemědělská výroba Cimr Jaroslav, zemědělci Petr Rubeš, ing. Syrovátka Pavel, Tala Jan a na části katastru hospodaří ZD Velké Přílepy.

Instalatéři pan Pražák Daniel a Vyletěl Emil a výroba palet a briket fa. Messochoridis.

• Pohostinství:

Hospůdka na Viktorce, přes léto otevřen kiosek.

Obec Kyškovice leží na pravé straně Labe jen pár set metrů od kopce Sovice po proudu řeky Labe. Z části obce Kyškovice Hamráček lze shlédnout část Českého Středoohoří, tok řeky Labe a posvátnou horu Říp.

První písemný záznam o obci Kyškovice se datuje do roku 1253.

Podle pověsti založil obec rybář, a na stránkách a v okolí Hamráčku se začala pěstovat vinná réva, z čehož vznikl znak obce Kyškovice.

• Památky, zajímavosti:

Obec Kyškovice bohužel dnes již nemá žádné historické památky, neboť jediná historicky cenná památka dům č. p. 12 (Pánkovi) byla zničena povodní v roce 2002. Hladina Labe se při této povodni v obci Kyškovice zvedla o šest metrů nad normál.

Z dalších historií poznamenaných budov se musíme též zmínit o domu č. p. 3. Byl postaven roku 1741, sloužil jako hospoda, dnešní majitelé Víchovi. V roce 2002 zaplaven povodní do výše prvního patra.

Dalším historicky cenným objektem je hasičská zbrojnice – stáří 105 let.

• Další informace:

- V současné době žije v naší obci trvale přihlášených 283 obyvatel.

- Celková výměra obce je 342 ha.

- V obci je obecní úřad.

• Firmy v obci:

Integraz – výkrmna broilerů.

• Pohostinství:

Obchod se základními potravinami, pohostinství.

Obec Krabčice (268 m n.m.) leží jihovýchodně od Roudnice nad Labem v oblasti úrodné Polabské nížiny pod úpatím hory Říp. Obec Krabčice tvoří tři původně samostatné obce Krabčice, Rovné a Vesce.

První písemná zpráva o Krabčicích je z roku 1226, o Rovném z roku 1194 a o Vesce z roku 1400. O dlouhé historii osídlení okolí hory Říp svědčí archeologické nálezy z roku 1963, kdy byly objeveny dva kostrové hroby lidí šňůrové keramiky z doby kamenné a z pozdější doby v roce 1971 římská keramika.

• Památky, zajímavosti:

Zřejmě nejstarší částí obce je Rovné (písemná zpráva z r. 1194), kde z dochovaných památek stojí za zmínku kamenné pozdně empírové brány domů č. p. 22 a 34. Dále pak dřevěná sluncová vrata domu č. p. 47. V osadě Rovné se roku 1886 narodil hudební skladatel a sbormistr V. B. Aim. Pocházel odtud také Václav Jansa, který pomáhal Mikoláši Alšovi vytvořit známý obraz Pobití Sasíků u Hrubé skály. Zajímavým architektonickým celkem je Domov odpočinku ve stáří-Diakonie ČCE z poloviny minulého století, který sloužil jako církevní škola pro výchovu dívek.

Dominantou Krabčic je evangelický kostel. V jeho sousedství jsou budovy ZŠ a MŠ, sloužící ZŠ a MŠ T. G. Masaryka, obě postavené v 30tých letech minulého století. V Krabčicích působil nějaký čas jako učitel autor známé pohádkové knížky Broučci

spisovatel a bývalý evangelický farář Jan Karafiát.

Vesce je starobylostou historickou obcí se zajímavým půdorysem připomínajícím typ okrouhllice. Kromě urbanismu, starých domů a zdí s klenutými vjezdy je další zajímavostí obce velký secesní provozní objekt v hlavní ulici, kvalitně opravený.

Největší a nejvýznamnější vliv na život obce má těsné sousedství NKP hory Říp, která je centrem zvyšujícího se zájmu návštěvníků. Mimo to zde každoročně probíhá koncem dubna známá Řipská pouť, která svým rozsahem a množstvím návštěvníků má nadregionální význam. Na podporu služeb a pro další rozvoj turistického ruchu obec vybudovala za pomoci dotace z ROP NUTS II Severozápad „Záchytné parkoviště pod památnou horou Říp“.

• Další informace:

- K 31. 12. 2008 žilo v obci 875 obyvatel.

- Celková výměra katastrů (Krabčice, Rovné, Vesce) je 1031 ha.

- V obci je obecní úřad (Rovné, č. p. 67), pošta, ZŠ a MŠ.

• Firmy v obci:

ZDV Bechlín, Diakonie ČCE, několik soukromých podnikatelů v zemědělství, řemeslníků a stavebních firem. Dále má v obci svůj provoz firma SEGNOR a působí zde i firma MPS s.r.o., založená a vlastněná obcí.

• Pohostinství:

V obci jsou dvě restaurace.

Libotenice

Kostel Svaté Kateřiny

Kaple Svatého Isidora

První písemná zmínka o obci Libotenice pochází z konfirmační listiny Přemysla Otakara I. z roku 1226. V listině se praví, že již král Vladislav II. daroval kolem roku 1150 část obce Lubothinic i s přívozem přes řeku Labe Doksanskému klášteru, s povolením dovážet sůl a jiné zboží po Labi ze Saska bez cla. Obec leží na vyvýšenině a rozkládá se na levém břehu řeky Labe v nadmořské výšce 153,5 m. Kolem obce je úrodná rovina, kde se pěstuje chmel a zelenina. Obec z jedné strany obklopuje nadregionální biokoridor lesa.

Část obce má starší a starou zástavbu, ale je zde i mnoho moderních domů. Z původních 14 usedlostí z roku 1522 je dnes v obci 155 domů. Občané naší obce nacházejí práci jak v obci (zemědělci, řemeslníci, drůbežárna Lidru Libotenice), tak i v ne-daleké Roudnici n. L. a i v Litoměřicích.

• Památky, zajímavosti:

Významnou kulturní památkou je kostel Svaté Kateřiny, který je severně asi 800 metrů od obce a kaple Svatého Isidora, která je uprostřed obce.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 420 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 572 ha.
- V obci je obecní úřad, škola, knihovna, obchod a pohostinství. Obec má čilý společenský ruch bylo zde vytvořeno několik zájmových skupin a to

Živná osada muži, ženy, rybáři, Sportovní klub S.K. Libotenice a je zde i Muzeum kraslic a sídlo Asociace malířů a malířek kraslic z celé republiky.

Ke sportovnímu využití slouží hřiště S. K. Libotenice, kde se v současné době buduje i multifunkční hřiště a zároveň pro rodiny s dětmi je tu malé hřiště pro děti. Obec má všechny inženýrské sítě - plyn, vodu a kanalizaci, kabelizaci telefonu a elektřiny. Je zde i dobré připojení na internet. V současné době se jedná o zřízení přístaviště.

• Pohostinství:

Pohostinství Kanda František, Kulturní dům Libotenice.

Galerie kraslic - jediná stálá expozice v ČR

Libkovice pod Řípem

Historický statek na návsi

Obec Libkovice pod Řípem se rozkládá v mírném údolí asi čtyři kilometry východně od památné hory Říp. Na severní straně je lemována pruhem lesů, na jižní straně se nabízí pohled na sousední obec Kostomlaty pod Řípem. Na východním obzoru je vidět město Mělník s dominantou mělnického zámku a pohled západním směrem zcela vyplňuje masiv památné hory Říp

Že osídlení v těchto místech je staré dokazuje, že v katastru obce bylo nalezeno dávné pohřebiště, a Krolmus, nestor české archeologie zde při vykopávkách v místech, kde se říká „Na lukách“, objevil - jak udává kronika obce z roku 1924 – „ pohřebiště s nádobami a ozdobnými poklicemi bronzovými, jakož i pohanské obětiště.“ První zmínka pochází z roku 1186, kdy kníže Bedřich daroval ves Libkovice špitálnímu řádu sv. Jana Jeruzalémského. Ve 12. až 14. století byly Libkovice z části majetkem vyšehradského kostela a z části patřily vladkům z Libkovic. Další dochovanou písemnou zmínkou je kupní smlouva, kterou prodali synové Sigmunda z Bechlína v roce 1430 Libkovice Petříkovi z Lejen a Kunatovi z Bílovic.

• Památky, zajímavosti:

Nejdůležitější památkově chráněnou stavbou je evangelický kostel, který byl postaven v roce 1855 a je výjimečný tím, že je to první evangelický kostel s věží v Čechách.

Z té doby je i budova fary, která ke kostelu patří.

K dalším památkově chráněným stavbám patří i obytné budovy bývalých statků č. 7 a č. 34 na návsi, které byly postaveny v pseudorenesančním stylu a které návsi dominovaly.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 546 obyvatel
- Celková výměra pozemků v katastru obce je 795 ha z toho je 690 ha orné půdy a 63 ha lesa
- V obci je obecní úřad, mateřská škola. V obci je vybudována kanalizace a vodovod.

• Firmy v obci:

Podřípská zemědělská společnost s.r.o., Farma M+ P, která se zabývá zemědělskou činností, další soukromí zemědělci, Acacia- zahradnická s.r.o., Marek Pixa, diagnostika vozidel a opravy autoelektriky, Josef Ludvík - topení voda plyn.

• Pohostinství:

Hospoda U Petráčků, Hospoda v Sokolovně.

Budova školy

Obec Mnetěš leží v nejjižnější části okresu Litoměřice v Ústeckém kraji v nadmořské výšce 212 m na úpatí národní kulturní památky Říp. Tato kulturní památka patří do katastru obce. Svým katastrálním územím sousedí se Středočeským krajem. Je první obcí Ústeckého kraje na cestě z Prahy po silnici Praha-Teplice. V bezprostřední blízkosti obce vede dálnice D 8. Sjezd z dálnice do obce je směrem od Prahy v Nové Vsi , směrem od Lovosic v Roudnici n. L. Tyto sjezdy jsou v obou směrech cca 10 km od Mnetěše.

• Památky, zajímavosti:

Hora Říp - je nejznámější a nejpamátnější hora naší země. Je to opravdový symbol českého národa. Jak praví Kosmas ve své kronice, právě na tuto horu vystoupil bájný praotec Čech a rozhodl, že zde bude žít jeho kmen a všichni jeho potomci.

Obcí prochází železná trať Vraňany-Libochovice. Střed obce tvoří náves s 2 rybníky, parkem a bývalým lobbokowickým statkem. Na návisi je rovněž umístěna víceúčelová budova občanské vybavenosti, kde jsou v prvním poschodí umístěny kanceláře obecního úřadu, zasedací místnost a místní knihovna. V parku je umístěna požární zbrojnice Sboru dobrovolných hasičů a nové dětské hřiště. V severní části obce směrem k Řípu stojí budova školy, která plní svoji funkci nepřetržitě od jejího vybudování v r. 1923. V současnosti je v přízemí budovy umístěna mateřská škola a v 1. poschodí malotřídní škola s 1. až 3.

postupným ročníkem a školní družina. Na zahradě školy TJ Sokol zřídila víceúčelové asfaltové hřiště pro míčové hry. V parčíku před školou byl zbudován pomník obětem 1. a 2. světové války.

• Další informace:

- K 9. 9. 2009 žije v naší obci 517 obyvatel.

- Celková výměra pozemků obce je 765 ha z toho je 637 ha zemědělské půdy a 83 ha lesa.

- V obci je obecní úřad, malotřídní škola s 1. až 3. postupným ročníkem, mateřská škola, knihovna.

• Firmy v obci:

Truhlářství Milan Hudík, Truhlářství Šindelář, Výroba umělého pískovce Hübner Milan, Zemědělská prvovýroba Minařík Martin, Autotep Jelínek, Kadeřnictví Zemanová, Kosmetika Zeleňanská, Domácí ošetrovatelská péče Hübnerová.

• Pohostinství:

Soukromý hostinec Sv. Floriánek, U Šebů, Smíšené Zboží Vernerová, Maso Uzeniny Kubešová.

Dětské hřiště

Kostel sv. Havla

Pomník padlých z 1. a 2. světové války

Obec Račiněves se nachází nedaleko města Roudnice n. L. a památné hory Říp, 2 km od sjezdu z dálnice D8.

Osada založená v těchto místech byla v 2. polovině 10. století darována knížetem pražským vladykovi jménem Račín. Račina ves, dnes Račiněves patří tudíž mezi nejstarší v okolí.

• Památky, zajímavosti:

Dominantou obce je kostel svatého Havla z poloviny 14. století.

Po okolních polních cestách se nachází upravená Boží muka.

Sokolovna - vybudovaná v roce 1935, kde se dnes pořádají různé kulturní akce, plesy atd.

Pomník padlých z 1. i 2. světové války.

Dům s pečovatelskou službou (přízemí budovy) a byty (1. patro), které se nacházejí v bývalé budově školy.

Víceúčelové sportoviště - bylo vybudováno pro sportovní využití dětí i dospělých.

Dětské hřiště - je zde několik herních prvků pro nejmenší občánky.

Mateřská škola - navštěvují ji i děti z okolních obcí.

Pecharův ranč - je oblíbeným místem nejen milovníků koní, ale i dalších zvířat která zde najdeme.

• Další informace:

- K 1. 9. 2009 měla obec 470 obyvatel.

- V obci je obecní úřad, mateřská škola.

• Firmy v obci:

Na zemědělské půdě hospodaří zemědělské družstvo ASTUR a.s. Straškov, stavební firma JUKO a JR-BAU.

• Pohostinství:

Občerstvení u Pecharů, 2 obchody se smíšeným zbožím, Motorest-Steakgrill restaurace s mezinárodní kuchyní.

Pohled na Račiněves od Brízy

Straškov - Vodochody

Název obce Straškov se vykládá podle slova stráž, původní název obce Strážkov. Ves nemá jasně doložený vznik, ale písemně se připomíná již v roce 1100. Lze však soudit, že náleží k nejstarším obcím Podřipska, jak dokazují archeologické nálezy z r. 1911.

Straškov byl v počátcích prebendou pražských kanovníků, později arcibiskupů a od 17. stol. patřil společně s Roudnicí do majetku rodu Lobkoviců.

Vodochody (Vodolka) je jedna z nejstarších obcí kláštera Ostrovského, darovaná tomuto klášteru již v r. 999 Boleslavem III. V roce 1294 koupil Vodochody biskup Tobiáš a připojil je k Roudnici n. Labem.

• Památky, zajímavosti:

Nejdůležitější památkou v obci je kostel sv. Václava ze 13. století, barokní zvonice a empírový hostinec Slavia se štukovými motivy z r. 1904.

• Další informace:

- V roce 1900 žilo v obci 405 lidí, nyní 1029, včetně místní části Vodochody, která byla se Straškovem sloučena 1. 1. 1950 pod názvem Straškov-Vodochody.

- Celková výměra pozemků obce je 844 ha.

- V obci je obecní úřad, pošta, Základní škola pro 220 dětí a Mateřská škola pro 43 dětí, praktický a zubní lékař, lékárna, koupaliště, Dům pečovatelské služby, nádraží.

• Firmy v obci:

Zemědělské družstvo ASTUR a.s., kosmetické služby se solářiem a solnou jeskyní, stavební firmy, ELES-TOR - elektro instalační práce, stavebniny STAVMAT, autoopravna, 3 jezdecké oddíly, 2 prodejny potravin se smíšeným zbožím, masna, prodejna motocyklů.

• Pohostinství:

Hotel s restaurací.

Kostel sv. Václava

Brána vědomického statku

Obec Vědomice se nachází v Polabské nížině na pravém břehu Labe v blízkosti města Roudnice n/L. Tvoří ji dvě části – „staré“ Vědomice a Zavadilka. Katastr obce leží v oblasti pod historicko-geografickým pojmem Zálabí.

Nejstarším dosud nalezeným záznamem v historických písemnostech, je dědický zápis, provedený v zemských deskách roku 1505. V zápisu se píše, že zástavní právo k roudnickému panství, které od roku 1497 vlastní Půta Švihovský z Rýzmburka, přechází na jeho dva syny roku 1504. Roudnické panství drží oba stejným dílem a poprvé je uvedeno jméno vsi Vědomice. Archeologický náález kostrového hrobu kultury zvoncových pohárů z doby 2700-2400 př. n. l. však dokazuje osídlení území Vědomic i před rokem 1505. Po celou dobu vývoje Vědomice patřily k roudnickému panství a jako jeho součást přecházely na nové vlastníky. Roudničtí páni užívali ve Vědomicích hospodářský dvůr a bažantí obory, které se nacházely u Labe. Po husitských válkách přešla Roudnice z rukou biskupů do rukou šlechty. Postupně byla v držení českých i polských rodů. Posledním rodem na Roudnici byli Lobkowitzové až do zrušení poddanství roku 1848.

• Památky, zajímavosti:

Z pamětihodností obce stojí za zmínku hlavní brána vědomického statku (dříve roudnického dvora), která je vedenou kulturní památkou. Ostatní vědomické

stavby byly spíše chalupnického rázu s absencí větších statků či zemědělských usedlostí.

Svou činnost zde vyvíjejí různé spolky a kluby. Sport zastupuje SK Sahara Vědomice, složená ze tří oddílů – fotbal, volejbal a petanque. Zájmovým je Klub důchodců s bohatou kulturní činností, dále Sbor dobrovolných hasičů a Myslivecké sdružení.

Na katastru Vědomic se nacházejí i sportoviště a zařízení sportovních klubů z Roudnice n/L. Je zde fotbalový areál, plavecký bazén, veslařská a jachtařská loděnice, basketbalová hala, kanoistická dráha, basebalové hřiště atd.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 794 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 764 ha z toho je zemědělská půda 547 ha a 217 ha lesa.
- V obci je obecní úřad, knihovna s přístupem na internet, mateřská škola.

• Firmy v obci:

Stavební firma František Závorka, Stavební firma Jaroslav Miňovský, Školní statek SOŠ a VOŠ Roudnice, Lesní školka s.r.o. Vědomice, Penzion Vědomice.

• Pohostinství:

Bistro u Sumce na cyklotrase Labská stezka a Motorest Zavadilka, Sportovní areál Pod Lipou s možností stravování a ubytování, restaurace, pizzerie, diskotéka.

Kříž se zvoničkou

Barokní kaplička v centru obce

Obec Vražkov leží na jihozápadním úpatí Národní kulturní památky Hory Říp při potoku Čepel asi 6 km jižně od Roudnice nad Labem.

Podřipsko patřilo výhradně Přemyslovcům, knížatům pražským, a také Vršovcům z Pšovska (Mělnicka), kteří měli v držení některé osady, mezi nimi i Vražkov. Pražským knížatům někteří vladkové sloužili a byli za vykonané služby odměněni např. úděly lesů, dvory nebo osadami. Takovou odměnu dostal též příslušník rodu Vršovců jménem Vražek, který zde založil z počátku pouze dvůr tzv. Vražkov dvůr a později Vražkov. Vražkovští vladkové byli příslušníky rodu Vršovců. V roce 1102 dva bratři Jarohněv a Nemoj získali do vlastnictví Vražkov a Mnetěš a jejich potomci darovali své statky jednak kapitule Vyšehradské a jednak premonstrátskému klášteru v Doksaněch. V průběhu let se měnili vlastníci majetků, existující Vražkovská tvrz, dvůr a prakticky celý Vražkov byl za třicetileté války saským vojskem zcela zničen. Tvrz zanikla a nebyla již nikdy obnovena.

Jako všechna sídla v Čechách prošel i Vražkov různými vzestupy a úpady. Značného rozvoje dosáhl zejména v období I. republiky, kdy zde žilo více jako 700 obyvatel, prosperovalo 13 velkých statků, 120 drobných zemědělců a řada živností.

V období socializace vesnice došlo ke značnému poklesu obyvatel, ten pokračoval až do roku 2001, kdy zde žilo pouze 371 občanů. Od té doby je

zaznamenán postupný růst obyvatel i postupné odstraňování důsledků 40ti leté existence socialistického hospodářství.

Dochází k oživení činnosti zemědělských farem i živností.

• Památky, zajímavosti:

V centru obce stojí barokní kaplička postavená v roce 1763 občanem Kratochvílem.

Dnes je na kapličce umístěna deska se jmény a podobenkami občanů padlých v I. světové válce. Nedaleko kaple stojí kříž z roku 1846 ke kterému byla později přistavěna zvonička.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 410 obyvatel.

- Katastrální výměra pozemků obce je 762 ha.

- V obci je obecní úřad a mateřská škola.

• Firmy v obci:

Autolakovna, 2 autoopravny, umělecký ateliér Zebra, sportovní střelnice, pokrývačství Kubík, oprava střech Pospíšil, pokrývačství Klein, kontejnerová doprava Borek, lesní školky Prachatice, závod Vražkov, zednictví Husák, zednictví Kouřil, zednictví Zajác, Kruliš a Nejedlý – střechy a sádrokarton, pila F & T, s.r.o., a 3 zemědělské farmy.

• Pohostinství:

Restaurace „U Roháčků“ a Restaurace Střelnice.

Vrbice - Vetlá - Mastířovice

Kostel Sv. Jakuba - Vetlá

Kaplička - Mastířovice

Obec Vrbice a její části Vetlá a Mastířovice tvoří severní hranici Roudnicka. Místní část Vetlá leží na severním úpatí vrchu Sovice (277 m n. m.), ze kterého je nádherný výhled na České středohoří, na opačné straně se pak klikatí řeka Labe. Vrbice a Mastířovice leží dále v území bohatě zavodněném potoky a mokřady. Na katastru obce se nacházejí akátové a borové lesy, rybníky, ovocné sady, vinice a úrodná pole. Území neohrožují povodně a je zde spíše suché klima. V několika lokalitách bylo vykopávkami dokázáno již prehistorické osídlení oblasti, na vrchu Sovice se nacházelo středověké hradiště.

Ves Vrbice se poprvé písemně připomíná v roce 1319 ve formulářové sbírce kanceláře pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic.

Vesnice Vetlá existovala již ve 12. století podle stáří stavby kostela ale první písemná zmínka je v listině Petra Žitavského, opata kláštera ve Zbraslavi, vydané 21. srpna 1333.

Ves Mastířovice byla jistě založena dříve než ve 14. století, kdy je poprvé zmiňována.

• Památky, zajímavosti:

Nejvýznamnější stavební památkou je farní kostel sv. Jakuba Většího ve Vetlé. Románská věž a část kostela pochází z 12. století, ostatní části jsou gotické ze 14. století. Zvláštností této stavby je zaklenutí klenby na jeden štíhlý, středový pilíř a je pokládána za nejhodnotnějšího zástupce kostelů se střední

podporou a příkladem krásného slohu.

Ve Vrbici je další památkově chráněná stavba, kostel sv. Floriána z roku 1802.

Dále je zde hrázdný dům č. p. 50, patrový srub v č. p. 2. V obci je také několik domů v empírovém slohu s bohatě štukovanými fasádami.

V Mastířovicích na návsi stojí kaple sv. Jana a sv. Pavla z roku 1767 v pozdně barokním slohu.

Na několika místech v obci jsou umístěny křížky označující památná místa.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v naší obci 525 obyvatel.

- Katastrální území měří 1074 m².

- V obci je obecní úřad, pošta, mateřská škola, obchod, požární zbrojnice a knihovna.

• Firmy v obci:

Středisko zemědělského podniku AGRO Hoštka a.s., Lobkowiczské vinařství, Zemědělská společnost INTEGRAZ s.r.o., Nákladní autodoprava Přibyl, Servis a prodej motocyklů – Brož, Hloubení studní.

• Pohostinství:

Vrbice – Hostinec u kostela

Vetlá – hostinec Na faře.

Vrutice - Svařenice

Vodárenské muzeum

Obecní úřad s barokní kapličkou

Jméno obce je pravděpodobně odvozeno od tvaru vruta, což znamenalo prudká voda, vření, obecně: pramen, který vře. A ten skutečně se nalézá ve středu návsi u kaple. Obec se rozkládá při silnici vedoucí z Hořtky do Polep a dále do Litoměřic. Protéká jí Úštěcký potok. Vrutice byla vždy zemědělská obec, která leží asi 14 km východně od Litoměřic.

Nejstarší písemný doklad o existenci Vrutice je zakládací listina Vyšehradské kapituly z let 1068-1088, v níž král Vratislav II. kapitule věnoval vedle dvorů v Žitenicích a v Týnci také ves Malešov a dvě selské usedlosti ve Vrutici (na urutici).

V roce 1640, před koncem třicetileté války, zpustošily švédské oddíly totálně Hrušovany a Vrutici. Po skončení války byly opuštěné pusté usedlosti nově osídleny německými sedláky a kolem roku 1678 byla již celá oblast poněmčena. Po mnichovské dohodě v září roku 1938 byla obec Vrutice začleněna do tzv. říšské župy Sudety, neboť zde žilo v převážné většině německé obyvatelstvo. Přitom došlo k vypuzení nepatrné české menšiny. Po skončení druhé světové války roku 1945 bylo německé obyvatelstvo odsunuto do Německa a obec opět osídlilo české etnikum.

• Památky, zajímavosti:

Domy pocházejí převážně z 19. století. Muzeum vodárenství: jedná se o objekt bývalé čerpací stanice vodárny Františka Josefa, který byl po 100 letech

zrekonstruován, dům čp. 24 - kulturní památka z let 1802 má dřevěný štít a dřevěnou pavlač. Hostinec čp. 23 – byl postaven v letech 1869 jako zájezdní hostinec v pozdně empírovém slohu. Barokní kaplička sv. Antonína Paduánského z let 1766 -je kulturní památkou. Socha sv. Floriána pochází z 19 století, dnes je umístěna v areálu vodárenského muzea. Boží muka z 19. století stojí na začátku obce - pseudorenezanční sloh. Některé domy v obci mají vjezdy uzavřeny vraty tzv. sluncovým motivem. Na některých domech jsou ještě ponechány zbytky empírových ozdob, pilastry a lizenové rámy na fasádách.

Svařenice – Domy z 18.-19. století, některé mají dřevěné štíty a pavlače (čp. 3,12,34,36), kaplička sv. Václava a Martina z let 1762 -pozdně barokní sloh.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obou obcích 300 obyvatel.

- Celková výměra obou obcí je 700 ha.

- V obci je obecní úřad, mateřská škola, Vodárenské muzeum

• Firmy v obci:

Zahradnictví, Prodejna zemědělské techniky- Agro-technika, Truhlářství, Bazar - stavebního materiálu, Výroba plastových součástek S+H, Prodejna motocyklů a příslušenství.

• Pohostinství:

Hostinec, Smíšená prodejna potravin.

Záluží - Kozlovice

Obce Záluží a Kozlovice leží na levém břehu Labe, v blízkosti lužních lesů. Řeka zde vytváří meandry, na protějším vápencovém břehu je převýšení až 100 m, kterému dominuje vrch Sovice s vinicemi na úbočí.

Vsi Záluží a Kozlovice jsou poprvé zmiňovány na darovací listině Václava II., biskupovi Tobiašovi z Bechyně z 11. srpna 1295. Tento biskup zvelebují Roudnici, dostavuje hrad a je za to odměněn připisáním majetku v jehož výčtu jsou obě naše obce. Záluží a Kozlovice tak úředně spadají pod církevní správu, která končí až v roce 1431, kdy jsou obce prodány arcibiskupem Konrádem z Vechty.

• Památky, zajímavosti:

Bývalá Lobkowitzká hájovna, původně pozdně barokní. Na křižovatce u hlavní silnice je obnovený křížek, pocházející původně z devatenáctého století. Přírodní památkou je borovice v lužním lese, jejíž stáří se odhaduje na šest až sedm set let.

Okolí je vyhledávanou rybářskou lokalitou, v lužním lese rostou chráněné sněženky, hnízdí zde i vzácní krkavci. Obcemi vede cyklotrasa a okolí poskytuje velmi klidné rekreační zázemí.

• Další informace:

- V obou obcích žije 145 obyvatel.
- Celková výměra pozemků obce je 4,19 km².
- Obec leží v nadmořské výšce 157 m.
- V obci je obecní úřad.

• Firmy v obci:

Zahradnictví „U Vančů“ a „Rodinná farma Alt“, která se specializuje na pěstování chmele, Okrasné zahradnictví Jiří Junek

Kozlovice s kopcem Sovice na druhém břehu Labe

Židovice

Již 700 let před Kr. objevili se v naší osadě snad první Slované, táhnoucí do naší země od severu a podél Labe, jejich doba a památky nazývají se kulturou lužickou.

První písemná zmínka o Židovicích pochází z roku 1390, a to z urbáře panství roudnického, kdy patřily, stejně jako Roudnice, pražskému arcibiskupství. První zpráva o židovickém dvoře (jež vznikl někdy po roce 1500), je z roku 1555 v urbáři roudnického kláštera. Z něho i jiných urbárů víme, že v 15. a 16. století přechází panství z rukou do rukou až konečně v roce 1575 prodal král roudnické panství Vilému z Rožmberka za 25 000 kop českých grošů. Roku 1592, po smrti Viléma získává panství jeho vdova paní Polyxena z Pernštejna, jež se provdala za Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a tak se stalo roudnické panství, jehož součástí Židovice byly, na dlouhou dobu majetkem šlechtického rodu z Lobkovic.

Nejstarší matrika obce počíná rokem 1650. V roce 1658 má obec 15 domů. Od roku 1784 byly Židovice spojeny do katastrální obce spolu s nedalekou obcí Hrobce. V roce 1845 měly Židovice 32 domů a 164 obyvatel. Posledním feudálním majitelem obce byl do roku 1848 kníže Ferdinand z Lobkovic.

V roce 1848, kdy bylo novou ústavou veškeré poddanství a nevolnictví zrušeno, stává se obec Židovice-Hrobce samosprávnou a zařazuje se do kraje pražského a podkraje mělnického. V letech 1848 - 50

byla dostavěna též železniční trať z Prahy do Drážďan, která vede obcí. V roce 1870 byl v obci uveden do provozu cukrovar. V roce 1890 má obec 55 domů a žije v ní 418 obyvatel, deset let po té je to již 62 domů s 467 obyvateli. Obě obce - Židovice-Hrobce - se osamostatnily až v roce 1904. V roce 1920 má obec již 70 domů s 487 obyvateli.

• Další informace:

- K 1. 1. 2009 žilo v obci 343 obyvatel.

- Celková výměra pozemků obce je 359 ha.

• Firmy v obci:

Aroma, a.s. - firma zabývající se výrobou vonných a chuťových přísad. Závod v Židovicích se zabývá chuťovými přísadami, Lukáš Krejny - Pštrosí farma Studánka - firma zabývající se chovem pštrosů a výrobou zboží z pštrosích produktů, Ing. Josef Bajer - palírna (pálení ze všech druhů ovoce, výroba kvasného lihu), Zdeněk Bělovský - vodoinstalatérství, topenářství, Petr Duchoslav - autodopravce, Vladimír Kníže - elektro (výroba, instalace a opravy elektronických zařízení), Miroslav Pokorný - autoopravna, Uhelné sklady - sezonní provoz.

PODŘÍPSKO
Stručný průvodce 25 obcemi regionu

Vydal: Svazek obcí Podřipsko

Fotografie: Mgr. Libor Benda
Grafická úprava a sazba: www.h33d.cz

1. vydání

Bříza
Ctiněves
Černěves
Černouček
Doksany
Dobříň
Dušníky
Horní Beřkovice
Hrobce - Rohatce

Chodouny - Lounky
Kleneč
Kyškovice
Krabčice
Libotenice
Libkovice pod Řípem
Mnetěš
Račiněves
Roudnice nad Labem

Straškov - Vodochody
Vědomice
Vražkov
Vrbice - Vetlá - Mastířovice
Vrutice - Svařenice
Záluží - Kozlovice
Židovice

Vydání publikace bylo realizováno s finanční podporou Ústeckého kraje